

Izhaja
v torek, četrtek in
soboto.

Stane mesečno Din 7—
za inozemstvo Din 20—.

Pesamezna številka
1 Din.

Račun poštne-čekovnega
zavoda štev. 10.666.

NOVA DUDA

Licejska knjižnica

Ljubljana

Uredništvo
i upravljanje:
Celje
ismayerjeva ulica 1
prtličje.

Rokopisi se ne vračajo.

Oglasti po tarifu.

Telefon int. štev. 65.

Zaščitimo domače vino!

Veliko ogorčenje med vinogradniškimi krogi vzbuja vest nekega vojvodinskega lista, da so bile uvožene v zadnjem času iz Italije v našo državo velike količine ponarejenega vina, ki se razpečava po raznih krajih naše države pod označbo dalmatinskega vina. Povprečna cena temu vinu na debelo je izredno nizka in sicer 2.50—3 Din za liter franko Split. Napram kupcem, ki so kupovali »mačko v vreči« se je ta nizka cena utemeljevala z izmišljotino, da je bila vinska letina v Dalmaciji izredno ugodna. Ta izmišljotina je imela namen razpršiti eventualne sumnje o pristnosti tega vina. Na drobno se je prodajalo to vino po 4 do 6 Din liter.

Oblastvom pa je vendarle vzbudila prenizka cena sum in vinski nadzornik g. Stanko Schneider je preiskal vino. Ugotovilo se je, da je to vino falzifikat in da je razširjeno zlasti po Bački in Banatu. V Subotici so zaplenili v dveh večjih trgovinah z vinom tako ponarejeno vino. V Bečkereku pa so bile tri kleti zaradi točenja tegá vina zaprte.

Preiskava je tudi dognala, da je bilo vino ponarejeno v Italiji po receptu: 1 hl vina, primerna količina vinske esence in drugi dodatki dado 10 hl vina. Falzifikat se je dalmatinškim trgovcem prodajal po 2 Din in še ceneje in ti dalmatinški trgovci so ga razpečali potem v drugih krajih naše države. Beograjski kemični zavod je dognal, da je bilo vino prav dobro ponarejeno in da se ga je spravišo v naši državi okrog 20.000 hl v promet.

Vinski nadzornik Stanko Schneider je o uspehih preiskave izčrpno poročal ministrstvu za kmetijstvo in vode, ki je odredilo zelo stroge predpise glede uvoza tega vina. Upati je, da se v hodoče onemogoči uvoz tega ničvrednega fabrikata, ki je ne samo škodljiv konzumentom, ampak je tudi povzročil veliko škodo producentom vina.

Potrebno bi bilo, da se takšna preiskava izvrši tudi pri nas v Sloveniji, kajti tudi pri nas se dobe vina z označbo dalmatinških, ki se točijo po nemogočih cenah. Cene pristnim dalmatinškim vinom se gibljejo namreč med 4.50 do 7 Din liter, kupljeno pri producentu v Dalmaciji. Ako pa uvažujemo prevoz, trošarino, doklado in režijo, je jasno, da cene nekaterih dalmatinških vin v Sloveniji niso v skladu z vsemi temi stroški. Zato naj se takšna preiskava izvrši nemudoma, da se obvarujemo ničvrednega in škodljivega vina.

Spomini.

(Spisal Mihajlo.)

Rod našega časa večinoma ne ljubi spominov. Preveč hudega je pretrpel v vojni, da bi jih še prostovoljno vzbujal, kajti nastajati se ob njih itak ne more: na vsej mladosti leži siva, gosta meglja in komaj se ukrade semterja kak majhen solnčni žarek skozi nj. Če pa niso veseli, je bolje, da jih ni. Torej: Mrtvih ne budi!

In vendar spomini?

Da, vendar spomini. Toda ne iz vojne. Teh tudi jaz ne ljubim. Samo nekaj reminiscenc iz one dobe, ki je bila predhodnica naši in ki se nam danes zdi tako malenkostna, da se niti prav zamisliti ne moremo v njo. In vendar je razdobje komaj ped široko!

Kakor znano je bil prvi slovenski list Bleiweisove »Novice«. Ko sem se pri J. Blazniku naslednikih v Ljubljani učil »črne umetnosti«, so »Novice« še izhajale. Poklukarjeva rodbina, ki je takrat posedovala to tiskarno, je »Novice« izdajala le še zgolj iz pietete do njih ustavnitelja in radi slovesa njih preteklosti. Stroškov pri malenkostni nakladi 400 izvodov list seveda ni mogel kriti. Urejeval jih je takrat urednik »Slovenskega Naroda« Malovrh. Ta mož je bil rojen časnikar.

Politika

p POGAJANJA Z ITALIJO. V torek so se torej začela direktna pogajanja med italijansko in jugoslovensko vlado glede likvidacije spora, povzročenega po znanih očitkih Italije napravi nam. Pogajanja se vršijo na eni strani v Rimu med Mussolinijem in našim poslanikom Rakićem, na drugi strani pa v Beogradu med zunanjim ministrom Perićem in italijanskim poslanikom Bodreron. Radi bivanja madjarskega ministrskega predsednika grofa Bethlena v Rimu je težišče pogajanj, ki so sedaj že predvsem informativnega značaja, zaenkrat v Beogradu, da si se smatra v javnosti, da poslanik Bodrero za povravljavo konflikta ni baš najprimernejša oseba, ker zadene njega večika, ako ne celo glavnā krvida, da je prišlo do tako ostrega spopada. — Ker je Mussolini te dni okupiran z obiskom madjarskega ministrskega predsednika so pogajanja po prvih formalnih stikih zastala in se bodo meritorno začela še le prihodnji teden. V tem bo dobil poslanik Rakić že tudi točne instrukcije naše vlade, ki jih bo nesel v Rim poseben kurir. Glavni pogoj naše vlade tvori slejkoprej revizija tiranskega pakta, ki je glavni izvor vseh nesporazumov radij Albanijs.

p POLOŽAJ V ALBANIJI je od dne do dne boj kritičen. To najbolj dozajuje dejstvo, da neprestano prihajajo na naš teritorij albanski begunci, dosedanji pristaši Ahmeda bega. V Beograd je med drugimi dospel do sedanji komandanž žandarmerije v Skadru, ki je z odredom orožnikov ušel preko Podgorice in od tam prišel v Beograd. On opisuje nevzdržnost položaja v Albaniji, zlasti pa nevzdržnost stanja albanske inteligence, ki je odločno proti Ahmedu begu in proti Italiji. Beguncem trdi, da vlada v Skadru in drugih pokrajinal strahovit teror. Albanski narod je skoraj ves proti Ahmedu in je neizbežno, da pride v kratkem do odkrite revolucije proti današnjemu režimu. Poveljnik žandarmerije ostane v Beogradu, kjer se je zbrala že večja skupina albanskih emigrantov.

p JUGOSLOVENI NA AVSTRIJSKEM. Voľilna borba se v vsej republike razvija zelo srdito. V glavnem si stojita nasproti tabora socijalnih demokratov in krščanskih socialistov, katerim navzlie velikim prizadevanjem ni uspelo strniti vseh meščanskih skupin v enotno fronto. Socijalni demo-

kri in krščanski socialisti se dobro zavedajo pomena sedanjih volitev, od katerih bo odvisna nadaljnja usoda avstrijske republike. Zato se obe stranki bolj kakor kdaj potegujeta za glasove ter pri tem v izredni meri posvečata pozornost tudi narodnim manjšinam. Med koroškimi Slovenci, ki doslej niso imeli nobenega zastopnika v avstrijskem parlamentu, so sedanje volitve povzročile živahnno politično gibanje. Agitacija se oživilja od dne do dne. Vse nemške stranke, posebno pa socijalni demokrati in krščanski socialisti, konkuriраjo v agitacijskem snubljenju ter razsipavajo propagandni material z vsemi mogočimi obljudbami. Toda Slovenci bodo s samostojnim nastopom preizkusili svoje moći. Vodstvo slovenske stranke odklanja ponudbe nemških strank in pripravlja samostojne kandidature. Za gotovo je smatrati, da bodo Slovenci obdržali svoja dva mandata v Koroškem deželnem zboru, za katerega se vrše volitve istočasno z državno-zborskimi. Usoda eventuelnega mandata v dunajskem parlamentu pa je seveda še negotovata. Gradiščanski Hrvatje so sklenili kompromis s krščanskimi socialisti, ki kandidirajo na sigurnem mestu enega zastopnika Hrvatov. Na ta način bodo krščanski socialisti pridobili 40 tisoč hrvatskih glasov.

p KATOLIŠKI BLOK? Kakor se doznavata iz krogov jugoslovenskega poslanskega kluba namerava dr. Korošec v kratkem odpotovati v inozemstvo, kjer se sestane z raznimi inozemskimi politiki. Dr. Korošec sam noč o tem svojem potovanju podatki nikakih izjav. Domneva pa se, da je njegovo potovanje v zvezi z akcijo katoliških strank v Evropi, ki hočejo potom sestankov in konferenc svojih vodilnih politikov ustvariti enotno taktiko.

p POGAJANJ MED FRANCIJO IN RUSIJO. Pogajanja, ki se vrše med Francijo in Rusijo, potekajo povoljno in sedaj je že dosežen sporazum glede priznanja predvojnih dolgov. Rusija je pripravljena obvezati se, da plača Franciji 70 milijonov zlatih frankov, zahteva pa zato nove kredite. Francija pa je pripravljena dovoliti Rusiji posojilo v znesku 1 milijarde frankov, toda le pod pogojem, da dobi monopol in izključno eksploracijo petrolejskih vrelcev v Gresniju v Kavkazu. Eksploracijo bi prevzele francoske delniške družbe. Pogajanja se nadaljujejo. Angleži so radi tega postali zelo nervozni.

Srednje velika nasajena postava s ščipalnikom na nosu in malo črno bradičo je bil Malovrh precej podoben velikemu francoskemu romanopisu Zoli. Domačo in tujo politiko je imel mož takorekoč v mezincu in njegovo pero je teklo ne samo gladko, ampak tudi neznansko hitro. Politične članke je kar iz rokava stresal. Ker je bil tako obilo zaposlen, ni čuda, da me je navadno precej osorno zavrnil, če sem ga prišel nadlegovat za rokopis za »Novice«. Resnici na ljubo moram ugotoviti, da se z »Novicami« ni posebno trudil. Kaj je tudi hotel? Saj je vedel, da umirajočemu ni pomoči in njegove injekcije v obliki rokopisa so bolniku pač podaljšale življenje za nekaj časa, toda katastrofa je bila neizogibna. Za božično številko — menda je bilo leta 1901. — jim ji napisal res ginaljivo slovo. Njegovim vrsticam se je poznalo, da je bilo v resnic težko to slovo, saj se je z »Novicami«, ki pač niso imele več pogojev za obstanek, zaključila prva doba slovenske literarne in politične zgodovine. Ko dorastejo mladi, ubijejo starce . . .

Malovrh, gotovo eden najboljših in najplodovitejših slovenskih novinarjev, je končal tragično v umobolnici. Slovenec nima sreče . . .

Pri uredništvu »Slovenskega Na-

rod« je takrat sodeloval tudi bivši operni pevec Noll. Komu v tistem času ni bila znana Nolljeva osebnost? V mladosti je bil slavljen operni pevec in kot tak je prepotoval širom vso Evropo, pel na Ruskem in v Italiji. Tudi takrat je v Ljubljani še sodeloval pri gledališču. Bil je zlata duša, toda v svojem igralskem temperamentu se je včasi tudi silno razburil in takrat so koristi trepetali pod ploho njegovih besed, ki so padale kot toča na uboge umetnike. Še danes ga vidim pred seboj, njegovo obilno, visoko postavovo, pravi tip slavljenega opernega pevca.

Kadar sem hodil na cenzuro na deželno vlado, sem večkrat srečal Jakoba Alešovca, ki se je tipaje z rokami plazil ob hišah na Turjaškem trgu. Takrat sem bil že čital njegov spis »Kako sem se jaz likal« in »Spise Andrejčevega Jožeta«. V tiskarni smo imeli tudi še nekaj izvodov humorističnega lista »Benceljna«, ki ga je Alešovec tako dobro urejeval, da se še do danes zamore prištevati med najboljše slovenske šaljive liste. Revež, ki je bil svoj čas eden prvih kavalirjev v Ljubljani, duhovit in izvrsten družabnik, je na stara leta popolnoma oslepl. Ker je bil tudi brez denarnih sredstev, so ga dali v ubožnico, kar mu seveda ni posebno prijalo. Podnevni ni mogel

Celjska kronika.

c BODIMO BOLJ PRAKTIČNI IN MODERNI! Vsi naši prireditelji brez izjeme se pritožujejo, da je navajeno naše občinstvo kupovati vstopnice za razne prireditve šele pri večerni blagajni, kar povzroča vsakemu gosto skrajno neprijetno prerivanje, na drugi strani pa prirediteljem naravnost onemogoča kalkulacijo. V večjih mestih je navada, da občinstvo takoj seže po vstopnicah že v predprodaji, večerna blagajna pa je v glavnem namenjena zunanjim in slučajnim obiskovalcem. Zakaj bi se ravno Celje moral postavljati v vrsto kakega prav zakonitnega kraja? Red je vsakomur ljub, poleg tega pa je za prireditelja zelo važno, da vsaj približno že pred prireditvijo ve, s kolikim posetom sreča računati. Če bi občinstvo redno kupovalo vstopnice v predprodaji, bi kmalu izstale vse pritožbe glede slabih zasedb garderobe, gnječe pred vhodom itd. Za vsakega obiskovalca bi moral biti veljavno načelo, da ne otežkoča prometa pri prireditvah ter si nabavi vstopnice čim prej v predprodaji, pa naj si bo to za teater, koncert, predavanje ali ples ali karkoli že.

c JAVNA MESTNA KNJIŽNICA. V mesecu marcu se je vpisalo 120 članov, izposojenih je bilo 750 knjig. Knjižnica je nastanjena v pritličju magistrata v prostorih, ki so lično in praktično urejeni. Poslovne ure so ob četrtek od 18. do 20. in ob nedeljah od 10. do 12. dopoldne. Knjige se izposojujejo na 14 dni. Vpisina znaša enkrat za vselej 5 Din, za dijake, učence in vajence pa 3 Din. V zadnjem času si je knjižnica uabavila zopet večje število znanstvenih in leposlovnih knjig, kar ji je bilo omogočeno vsled agilnosti kuratorija knjižnice, ki mu je uspelo pridobiti podpore nekaterih tukajšnjih denarnih zavodov.

c OBRTNA NADALJEVALNA SOLA V CELJU ima velikonočne počitnice od torka v velikem tednu (12. aprila) po končanem popoldanskem pouku do vštetevega torka (19. IV.) po veliki noči, kar naj blagovolijo vzel gg. obrtni mojstri na znanje. — Vodstvo šole.

c RAČUNI. Tvrđka Westen demontira bivšo Pertinačovo tovarno za posodo na Sp. Lanovžu, ker hoče material porabiti za gradbo svoje tvornice za umetna gnojila. Tvrđka Westen ima sicer svoje račune, a ljudje se sprašujejo, čemu se danes podira novo dobro poslopje, dočim si drugi ljudje

strepi med svojimi vrstniki, vedno ga je gnalo ven, v življjenje. Pozimi in poletu je hodil, oblačen v suknjo, ki mu je segala do stopal, po ljubljanskih ulicah in obiskoval svoje mladostne prijatelje. Ti so ga večkrat obilno podpirali in Alešovec je te oboluse redno nesel k »Fajmoštru«, kjer je v vinski kapljici utopl svoje gorje. Večkrat sem ga prijet za roko ter ga peljal v Salandrovo ulico tja do hiše, kjer je v »Kmetijski družbi« uradoval nje ravnatelj Gustav Pirc. Gospodje v Kmetijski družbi so bednemu siromaku večkrat priskočili na pomoč z denarnimi zneski. Kako se mi je smilil ubogi Alešovec, ki je v prejšnjih letih s svojimi spisi Slovence tako kratkočasil, sedaj pa je, slep, ponižan in razčaljen, bil vsakomur v napotje! Kako kruto ravna usoda včasi s svojimi ljubljenci!

V Blaznikovi tiskarni je takrat mnogo občeval tudi pokojni Štefe. Bit je zelo razborit in marljiv človek, ki je svojemu poklicu — časnikarstvu — žrtvoval vse svoje duševne moči. Sedanji dekan v Kranju Kobler je takrat izdal »Slovenski lsit«, časopis, ki se je v prvi vrsti bavil s politiko ter vedno zelo ostro pisal. Urejeval ga je Štefe. Seveda je bilo vedno obilo tožb in to je menda list tudi pokopal. Štefeta pa je uničila vojna in v duševni raz-

s krvavimi žulji grade skromne hišice za stanovanje. Res je, da je tvrdka zgradila že nekaj hiš za svoje delavce, ker je tako kaže, a še lepše bi bilo, če bi predelala to tvornico za stanovanja, v katerih bi moglo najti zatišje do trideset skromnih strank. Tvrda li moralno gotovo več pridobila kakor je nese sedaj razlika pri materialu in špekulacija s parceliranjem zemljišča. V ostalem pa bi mogla poslopje pozneje nekoč, ko ne bo več za stanovanja tako hudo, itak zopet primerno porabiti. Z ozirom na velikost in moč tvrdke je verjetno, da bi še rabila i stanovanja i tvornico.

c IZ ŽELEZNIŠKE SLUŽBE. S Ptuju je bil premeščen v Celje kot namestnik načelnika progovne sekcije g. inžener Milan Thaler. G. Thaler je naslednik v Maribor k inšpekciji dela premeščenega inženerja g. Iva Šorlija.

c PREDAVANJE BOLGARA V CELJU. Bolgarski publicist dr. Mladen Kostov, ki je bil v pondeljek v Ljubljani govoril pred tisočglavo mnogočico za zbljanje Bolgarije in Jugoslavije, bo predaval tudi v Mariboru. — Pripominjam, da se dela na to, da bi prišel dr. Kostov tudi v Celje.

c UČITELJIŠNICE IZ SOMBO-
RA PRI NAS. Četrtni letnik ženskega učiteljišča v Somboru pride dne 25 aprila ob poldesetih dopoldne v Celje. Gojenke bodo imale 14 dni trajajoč izlet pod vodstvom profesorjev po Jugoslaviji. Obiskale bodo v Sloveniji Celje, Ptuj, Maribor, Rogaško Slatino, Ljubljano in Blejs.

c SMRTNA KOSA. V sredo je umrla v Celju ga. Zorko, vdova po pregledu finančne kontrole. Dosegla je starost 53 let. Naj v miru počiva. Rodbini naše sožalje!

c † RUDOLF LIBENSKY. V petek dne 8. t. m. so pokopali na Hajdinci pri Ptaju brez obredov g. Rudolfa Libenskega, tipografa v pokoju. Rajni Libensky je služboval pred vojno dolga leta v »Zvezni tiskarni« v Celju in je bil tudi dalje časa odgovorni urednik takratne »Domovine«. Libensky je bil delaven član raznih narodnih društev in vedno dosleden, trden mož. Dočakal je starost 74 let. Bodil mu ohranjen dober spomin!

c POPUST DIJAKOM NA ŽELEZ-
NICAH. Prometno ministrstvo je odobrilo za ekskurzije dijakov v velikih počitnicah 50% popust na vseh naših železniških progah.

c LASTOVKE. Toplo spomladansko vreme je privabilo v deželo prve lastovice. Tudi nad našim mestom jih je bilo te dni nekaj videti, a sedaj so se v hladu nekam umaknile.

c OBČNI ZBOR TAMBURAŠKE-
GA DRUŠTVA »DANICA« v Celju se bo vršil v soboto, dne 9. t. m. ob sedmih zvečer v posebni sobi gostilne »Jelen«. Dnevni red je običajen. — Odbor.

c CENE NA TRGU. Celjski trg postaja v zadnjem času precej živahen. Dobro je preskrbljen z mesom, z juž-

dvojenosti si je sam končal življenje. Bil je svoj čas vsekakor markantna osebnost v slovenskem političnem življenju in imel je izredne sposobnosti, med vojno pa je krenil na napačno pot in ko je prišla osvoboditev, ni veden izhoda . . .

V Ljubljani se je v tistem času pravkar pričelo socijalistično gibanje. Vodja tega gibanja je bil pesnik in pisatelj Etbin Kristan. Kolikokrat je ob nedeljah dopoldne pred Narodnim domom na vrhu govoril mnogočevalni množici! Velik, črnobradat in z veliko rdečo pentljko okoli vrata je stal na odru in s temperamentnim govorom si je znašl osvojiti srca poslušalcev. Etbin Kristan je bil idealist kakor jih morda danes ni več mnogo.

Kako tragicno je to, da oni, ki ljubijo in iščejo resnico vsepovsod, takoj žalostno umirajo . . . Vsakdo je takrat v Ljubljani poznal Ivana Železnikarja, ki je imel svojo krojaško delavnico v Šenbergovi ulici. Bil je svoj čas kot krojaški pomočnik več let v Parizu, kjer se je navzel socijalističnega duha. Ko je prišel domov, se je osamosvojil in živel samo svoji ideji. Se ga vidim, kako koraka po ljubljanskih ulicah, vedno resen, široki obraz mu obkroža rdeča brada, v vsej zunanjosti podoben socialističnemu prvaku Marksu. Tudi ta mož ni umrl naravne smrti, tudi on si je sam končal življenje. Kdo si upa zlomiti palico nad njimi?

nim sadjem in sočivjem. Cene so glede na prejšnji mesec ostale precej enake. Meso in mast: govedina v mesnicah: I. 15—17, II. 14—16, na trgu: I. 15—17, II. 12—16; teletina: I. 16—18, II. 15—17; svinjska I. 25, II. 22.50, slanina 22.50—24, mast 26, gnjat 30 do 32.50, prekajeno meso 27.50—30 Din kilogram. Perutnina: kokoši in peteli 30—35, race 30, gosi 50, purani 100 Din kg. Ribe: krapi in ščuke 23 dinarjev kilogram. Mlečni proizvodi: mleko 2.50—3, kislina 16 Din liter, sirovo maslo 44, čajno 60—68 dinarjev kilogram. Jajce 1 Din komad. Specerijsko blago: kava Portoriko 72, Santos 65, Rio 44, sladkor kristalni 15.50, v kockah 17.50, riž 9—12 Din kilogram, namizno olje 22, bučno 17 dinarjev liter. Mlevski izdelki: moka »00« 5.35, »0« 5.20, »2« 5 in »4« 4.75, turščična moka 2.40, turščični zdrob 3.20 Din kg. Žito: pšenica 330—340, riž 250—260, ječmen 250, oves 230, turščica 215—225, fižol 350—450 Din 100 kg. Krma: seno 70—90, slama 50 dinarjev 100 kg. Zelenjava: italijanska glavnata solata 14, radič 16, karfijola 7—8, krompir 2.25 Din kilogram.

c PODPORNO DRUŠTVO ZA REVNE OTROKE V GABERJU pride v nedeljo 8. maja 1927 ob 2. uri po polgne v kinogledališču v Gaberju javno tombolo s krasnimi glavnimi dobitki in sicer: Šivalni stroj, moško kolo, otoman, 1 luster, vrečo moke, voz drv, zlata verižica in drugo, ter preko 300 manjših dobitkov. Slavno občinstvo blagovoli vzeti na znanje, da je čisti dobiček predvidene tombole namenjen v humanitarne svrhe društva ter vladu priporočamo nakup tombolarki, katere se dobijo v trgovini »Josék« na Glavnem trgu, ter pri raznih prodajalcih srečk. — Odbor.

c NEZNANI UZMOVIČI. V Celju so se pojavili neznanati tavoti. Eden je ukrašel v torek čevljarskemu mojstru Dominiku Uršiču na Bregu kolo znamke Puch št. 25.632, vredno 1500 Din. Kolo je bilo črnopleskanó in brez blatnikov. — Drugi je pa odnesel iz zaklenjenega predala omare natakarici v hotelu Evropa 440 Din, poselsko knjigo in nekaj drugih listin. Osumljen je prilično 22 let star neznan kmetič, ki je prišel kupit v restavracijo 2 žemlj.

c MLADA TATICA. Šele 15 let stara Antonija P. iz Gaberja je zelo pokvarjeno dekle. Dne 3. aprila dopoldne je izmagnila na Glavnem trgu Mariji Mlinarjevi iz žepa denarnico z zneskom 140.50 Din. Ker so jo videli hodiči po trgu je padel takoj sum na njo. Ko so jo prijeli na domu, so našli denar v nogavici, denarnico pa je bila vrgla v Koprivnico. Bila je že parkrat radi tatvine na policiji.

Dobre lastnosti finega čistila za čevlje so te-le:

Čistilo je mehko in se dobro razmaže; daje čevlju takoj lep, temen sijaj. Usnje ostane vedno voljno.
In telastnosti ima
Indian pasta.
Že pri uporabi prve doze se bo
dete o tem prepričali.

Kino.

KINO GABERJE. Petek 8. in sobota 9. aprila: »Hanibalov sin«. Veličastna drama v 6 dej. V glavnih vlogah Liane Haid in Alfons Fryland. Ufa-film. — Nedelja 10. in pondeljek 11. aprila: »Strahovi na farmi«. Velika pustolovska drama v 6 dej. V glavnih vlogah Hoot Gibson.

MESTNI KINO. Petek 8., sobota 9. in nedelja 10. aprila: »Če se jim spustijo uzde!« Sijajna veseloliga, polna zdravega humorja in izredno komičnih situacij. — V glavnih vlogah Henny Porten in Bruno Kastner. — Pondeljek 11., torek 12. in sreda 13. aprila: »Madame sans gêne« (»Gospa brez zadrege«). Zgodovinska veseloliga v 6 dej po sloviti komediji Victoriene Sardou in Emila Moreaua. V glavnih vlogah Gloria Swanson, Charles de Roche in Emile Drain kot Napoleon Bonaparte.

Razširjajte „Novo Dobo“!

Širom domovine.

š ZAOSTALI DAVKI. Vprašanje izterjevanja zaostalih davkov je po finančnem zakonu rešeno na način, da se bodo odplačevali s tekočimi davki v letih 1927, 1928, 1929 in 1930. Ako je celokupni znesek zaostalih davkov veči od letne davčne obveznosti, se bodo plačevali zaostali davki v štirih letih, ako je večji od tri četrtine letne davčne obveznosti, v treh letih, ako presega polovico, v dveh letih, ako presega četrtino, v prvem letu, ako je pa manjši od četrtine, se mora poravnati skupno s tekočimi davki.

š KARTE S PRIVIHANIM ROBOM. Karte, na katerih je spodnji del privihani, se smejo frankirati kakor dopisnice samo tedaj, če je ves privihani del prilepljen na karto. Ako je pa privihani del pritrjen na karto samo z znakom, bučiko ali pa samo z robovi prilepljen, tedaj ne velja karta več za karto, ampak za pismo ter mora biti tudi frankirana kakor pismo. Toliko v vednost zlasti trgovcem in obrtnikom, kateri razpošiljajo karte s privihanim robom.

š SLOVENSKE ČIPKE V BEOGRADU. Ljubljanska osrednja čipkarska zadruga je te dni priredila v prostorijah Zenskega društva v Beogradu razstavo slovenskih čipk. Sodeč po informativnem poročilu v »Politiki«, je razstava, ki se danes zaključi, deležna lepega uspeha.

š DAVEK NA NOVA POSLOPJA. Generalna direkcija davkov je sklenila oprostiti davkov vsa nova poslopja v Beogradu in drugih mestih. V mestih, ki štejejo nad 30.000 prebivalcev, so nova poslopja oproščena davkov za 30 let, v mestih z 20.000 prebivalci pa za 15 let.

š ZASEDANJE MARIBORSKE OBLASTNE SKUPŠČINE ZOPET ODGOSEN. Prvotno je bilo sklicano zasedanje mariborske oblastne skupščine za pondeljek dne 11. t. m. Na dnevnem redu je razprava o proračunu. Kakor pa se doznavata je zasedanje odgodeno in se sestane oblastna skupščina šele po veliki noči, ker gradivo za proračun in druge posle še ni pravljeno.

š ZNIŽANJE NOTARSKIH PRISTOJBIN. Na podlagi pooblaščenja novega finančnega zakona je minister pravde sestavljal posebno komisijo, ki naj izdela uredbo o znižanju notarskih pristojbin. Ta uredba naj stopi v veljavo v roku treh mesecev po uveljavljenju finančnega zakona.

š OBRESTNA MERA PRI OBRTNI BANKI. Upravni odbor Obrtne banke je sklenil, da bodo obresti za vezane vloge znašale največ do 6 odstotkov, obresti za nevezane vloge in tekoče račune pa 3.5 odstotkov.

š NEPOVOLJNE PRILIKE ZA IZSELJENCE V KANADI. Naš generalni konzulat v Kanadi resno opozarja one, ki se nameravajo izseliti v Kanado, naj pridejo tja samo taki, ki iščejo posla kot poljedelci. S farmarjem naj sklenejo pogodbo vsaj za eno leto, da ne ostanejo po zimi brez posla. Nekar pa naj ne prihajajo taki, ki bi se iz Kanade radi vtihotopili v Zedinjene države, ker bi jih na meji gotovo zalotili in obsodili na leto dni zapora. Tovarniških in rudniških delavcev je v Kanadi že v izobilju in bi novi priseli ne našli dela.

š RAZSTAVA POMOČNIŠKIH IN VAJENIŠKIH DEL V BREŽICAH se bo vršila od 16. do 18., a ne, kakor se je prvotno javilo, od 17. do 24. aprila.

š NOVA TVORNICA USNJA V MARIBORU. Iz Maribora poročajo, da snuje trgovec gosp. Ivan Koražija novo tvornico usnja, ki jo namerava zgraditi v Frankopanovi ulici.

š SOLARSKI KINO NA VASI. V srbskem selu Miholjancu so šolarčki štirih razredov osnovne šole, ki pa je zmašena v eno samo sobo, nabaviti filmski aparat in doslej priredili že 34 poučnih predstav, ki jih poleg mladine pridno obiskujejo tudi starejši ljudje. Kino podjetnih šolarčkov, samih mladkarjev Rdečega križa, postaja nekakšna malá Ljudska univerza, ker predstave spremlja učitelj s posebnimi poljudnimi pojasnilji.

š UKRADEN AVTO. Mariborski trgovski potnik Uhler se je te dni odpeljal v Ruše, kjer se je ustavil v gostilni Novak. Med tem pa mu je nekdo avto, ki ga je bil pustil na cesti pred

gostilno, odpeljal. Poizvedovanje in iskanje je bilo brezuspešno. Lastniku končno ni preostalo drugega, kakor da se z vlakom vrne v Maribor. Na potu na kolodvor pa je našel svoj avto popolnoma razbit v cestnem jarku za kolodvorom. O storilcu ni sledu.

ITO-pasta je za zobe najboljša!

R REVMATIZEM (zahvalna izjava). Cenjeni gospod doktor! Vaše rešilno zdravilo Radio Balsamiča me je rešilo dolgoletnega revmatizma in ne zmorem besed, s katerimi bi se Vam mogel zahvaliti za trud, ki ga imate za rešitev človeštva. Uporabil sem samo eno stekleničico in takoj sem čutil, da ta grozna in neznašna bolezna popušča in sedaj imam že več let mir pred groznim in neznašnim trganjem. Tukajšnjim lekarjem sem priporočil Vaše zdravilo in hvala Gospodu, lekar nar Gvozden Matić ga je tudi naročil. Srčna Vam hvala, nesmrtni doktor in živel! Vaš hvaležni spoštovalec Drag. V. Protič, sr. poglavar v p. Stip. 4. nov. 1925. — Lek »Radio Balsamika« izdeluje, prodaja in razpoljuje po poštnem povzetju laboratorijski Radio Balsamika dr. I. Rahlejeva, Beograd, Kosovska 43.

š PISALNI STROJI IN PISALNI STROJI so dvoji. In ako vam tisočkrat nasprotno zatrjujejo — ne dajte se izpeljati na led. Poizkusite, da se pomirite, vse stroje, ki so v prometu, kolikor mogoče natančno in potem izvolite. Res je, kdor mora izbirati, se mora tudi mučiti. Pa navzdic vsemu. Rajši se mučite nekoliko ur z izbiranjem, kakor leta in leta s strojem, ki vas ne zadovoljuje. Ako si pa vsekakor hočete prihraniti izbiranje in muk, lahko prav tako mirno kakor bi bili poizkusili vse stroje, naročite »nalepo« »Continental«. S tem ste si v kupili desetletja trajajoče veselje. — Samoprodaja: Ivan Legat, specijalist za pisarniške stroje, Maribor, Vetrinjska ulica 30, tel. int. 434. 294

Pri epidemijah ni boljšega sredstva kakor redno uživanje Radenske zdravilne mineralne vode.

Em. Lilek.

Henry Fordov „Mednarodni Žid“.

(Predavanje na celjskem Ljudskem vseučilišču.)

(Dalje.)

In kdo je duševni začetnik te strahovite tragike ruskega naroda? Nemški Žid Karl Marx, ker on je svoje sodelnike odgojil v strastvenem sovraštvu do Slovanov. Kakor nas pokojni dr. Jan Krek v svojem socijalizmu obvešča, je Marx leta 1848. ustanovil list »Neue Rheinische Zeitung«, v njem odkrito zagovarjal revolucionarne težnje, se v njem postavil na strogo nemško stališče in napadal nesramno vse Slovane, zlasti pa južne. »Pravni namen panskavizma je«, piše Marx, »da ustvari slovansko državo od Kraljonaš in Karpatov do Črnega, Egejskega in Jadranskega morja pod rusko oblastjo. — Toda kje je Slovanstvo, kakor v glavah nekaterih ideologov, kje je slovanski jezik, kakor v domišljiji gospodov Palackega, Gaja in tovaršev im približno v staroslovanskih litinah ruske cerkve, ki jih noben Slovan več ne umeva. V resnici imajo vse ti narodi najrazličnejšo omiko: od precej visoke novodobne industrije na Češkem, ki so jo Nemci razvili, do skoraj nomadskega barbarstva Hrvatov in Bolgarov, in v resnici imajo torej vse ti narodi najbolj si nasprotujoče težnje.«

Kako lepo bi bilo, ko bi Hrvatje, panduri in Kozaki bili v prvi vrsti evropske demokracije . . . Razven Poljakov, Rusov in kvečjemu še Slovanov na Turškem nima noben slovanski narod bodočnosti iz lahkoumeynega vroča, ker nimajo vse drugi Slovani niti prvih zgodovinskih, zemljepisnih, političnih in obrtnih pozorcev, da bi bili samostojni in da bi mogli živeti. L. 1848. in 1849. je Marx še odločneje v tem smislu pisal članke v

prebivalcev nekoliko stoletij govorilo jezik, ki ni nemški.

Mož, ki je vrgel v svet geslo: »Proletarci vseh dežel, združite se!« je s podlom zaničevanjem grdin zatirane slovanske narode, ki so bili in še so večinoma narodni in gospodarski proletarci.

Socialno-demokratisko gibanje se imenuje — *mednarodno*. Slovencem priporočamo v premislek, kako je proti našemu rodu umeval mednarodnost njegov duševni oče. (Krek op. c. str. 341—344.)

Kako se je Marx prevaril s trditvami: kapital se le množi v rokah maloštevilnih ljudi, velika množica pa vedno bolj obubožava; kapitalistična družba je že popolnoma pri koncu i. dr. — tako se je tudi prevaril v svoji trditvi o propasti Slovanov. Ko je on to trdil ni bilo ne poljske, ne čehoslovaške, ne SHS, ne bolgarske države. Posebno pa se je zmotil glede bodočnosti češkega in nemškega naroda.

Hud sovražnik Slovanov je bil tudi Marxov drug Engels. Wendel v svoji knjigi »Aus der Welt der Südslawen« piše, da so najnovejša raziskovanja in priobčitve dokazale, da je Engels napisal večji del razprav o Jugoslovanih, ki so se dozdaj pripisale Marxu. Ali ker sta bila oba ne samo eno sreco in ena duša, ampak tudi eni ter isti možgani — delala sta skupaj 40 let — govorijo iz Engelsovih člankov tudi Marzovi nazori. Samo Poljake sta leta 1848. v listu »Neue Rheinische Zeitung« branila, in sicer samo zaradi tega, »ker so med vsemi Slovanji samo Poljaki revolucionarno nastopili«. Zahtevala sta, »da se poljska država obnovi vsaj v mejah leta 1772. z ustji njenih velikih rek« — potem takem z Danskim — »in z velikim primorskim kosom na Baltiškem morju. Ali že na početku l. 1850. je Engels imenoval Poljake »nation fondue« (izumrli narod), ki se imajo samo tako dolgo izražljati kot sredstvo, dokler ne izbruhne v Rusiji agrarna revolucija. Nato pa izgubi poljski narod raison d'être (pravico na obstoj).« Tedaj pa se ima Poljakom na zapadu vzeti kar se more. Poljake poslati v prednji ogenj, njihovo zemljo izjemati, jih ogoljufati z obljubo, da bodo dobili Riigo in Odeso, združiti se z Rusi ako se ti dajo v revolucijo spraviti pa z njimi skupaj Poljake prisiliti, da se udajo.«

Zastonj se trudi socialist Hermann Wendel v gore omenjeni knjigi da obrani osnovatelja znanstvenega socijalizma obdolžitve njihovega sovraštva do Slovanov proti Čehu Mašaryku, Srbinu Skerliću in Slovencu Kreku.

Tretji veliki sovražnik Slovanov je bil njihov drug Ferdinand Lassalle (1825—1864), po Kreku breznačajan nemški Žid, pravi ustanovitelj nemške socijalne demokratske stranke in njen nekdanji prvak. Krek piše o njemu, da je bil še hujšega protislovanskega mišljenja kakor Marx. »Nemci so v svoji omiki«, piše Lassalle, »višji nego drugi, zato morajo gospodovati.« Ravno tako so Italijani višji nego Slovanji; zato se ne sme pustiti, da bi jim bili Italijani podložni.

Rusija je barbarska država. Barbarsvo se da tu opravičevati, ker je naš Avstrijo. Tu zastopa vlada v na-

sprotju s svojimi narodi barbarsko načelo, ker hoče upogniti svoje omikane narode pod barbare. Tri velike omikane narode, Nemci, Lahe, Ogre ima v svojem obsegu. Leta 1848. in 1849. jih je pa podjavnila s tem barbarsko-slovenskim elementom, da je s prilizovanjem dvignila narodiče, kot so n. pr. Rusini in Rajci (Serbi). Avstrija je zmagala, ker je razvnela sovraštvo teh surovih naturnih sil proti svojim kulturnim narodom. Avstrija se mora razkosati, uničiti. To je edina pot, da se Nemci zedinijo.«

Velikonemške težnje so mu polnile um in sreco. Z Rodbertusom (nemški grajsčak in književnik) sta se v pismih razgovarjala, kako bo Nemčija dobila v svovjo last turške pokrajine. (Krek, Soc.)

(Dalje.)

Ljudska prosveta.

I RASNA ETIKA JUGOSLAVENA I VIDOVICÉV POKRET. Pod tem naslovom je te dni izšla knjiga Ilije Bosanca. Pisatelj ilustrira vrline naše rase, kratko opisuje zgodovino etičnega življenja v našem narodu in naše odnosa napram zapadni civilizaciji in se pobliže peča v tem pogledu tudi z ideologijo Vidovičevega pokreta, v katerem vidi izraz naše narodne duše, ki je ravno radi te sorodnosti naklonjena pokretu. Knjiga se zaključuje s sledenimi besedami: »Po svojem razmahu in svoji važnosti moramo Vidovičev pokret uvrstiti med največje dogodke, ki jih je zavzemala zgodovina. Kar je za Francoze revolucija, za Italijane renesansa in za Čehe Husitizem, to je za nas Jugoslovane Vidovičev pokret. Knjiga se dobi v knjigarni »Uzgajatelj« v Sarajevu in stane 10 dinarjev. — »Ideje in problemi«. Ravnikar je izšlo delo »Ideje in problemi« Miljenka Vidoviča. Knjiga obsega 268 strani velikega formata in vsebuje članke ter razprave ustanovitelja prostovno-etičnega pokreta. Članke in razprave je zbral in jih uredil pedagog g. Kamiilo Brössler. V tej knjigi se nahajajo smernice Vidovičevega pokreta in stališče ustanovitelja napram vsem važnim problemom sodobne družbe. — Knjiga se dobi v knjigarni »Uzgajatelj« in stane 30 Din.

Oglasujte!

Dol

obvezno in spreghedajte vendar enkrat, da imate Vi velik dobiček, ako kupite za letošnjo pomlad in poletje suknjo, ševoj ali kamgan za moške obleke, razno volneno blago za damske obleke, platno, cefir, kambrik, tiskanino in vse drugo manufakturno blago edino v veletrgovini R. Stermecki, Celje

kjer je velikanska nova zaloga in čudovito nizke cene. Primerno letnemu nakupu se da nagrada.

Prepričajte se!

Vljudno opozarjam p. n. občinstvo na svojo mesarijo in prodajalno vsakovrstnih mesnih izdelkov po nizkih cenah. Prodajam sveže volovsko meso, prekajene šunke in raznovrstne sveže klobase. Oddajam na drobno in na debelo!

Specijaliteta blaga zajamčena! Točim tudi več vrst domaćih vin liter po 10 do 12 Din.

Vljudno se priporoča

JOSIP GORENJAK, mesar in klobasicar, CELJE, Kralja Petra cesta.

Sprejme se več
krojaških pomočnikov

za veliko in malo delo. FRANC MEŠKO, Celje.

Gorenjski krompir

prima beli, zdravi, semski, prispe te dni zopet v Celje. Naročila sprejme trgovina Franc Nadižar, Celje, Lava. Telefon št. 84.

Mnogo prihranite ak kupujete izdatno KOLINSKO CIKORIJO ki je okusna in rezervsina.

Rogavice

Največja izbira v barvah!
Najboljša nogavica!
Najnižje cene

L. Putan, Celje

Prešernova ul. 5.

Vrsta 1	Din 50-
» 2 »	45-
» 3 »	40-
» 4 »	35-
» 5 »	25-

Več parcel

zemlje

se da v najem v Gregoččevi ulici. Pojasnila v trgovini »Merkur«, Celje.

Hiša

enonadstropna, v sredini Celja (sedem sob in lepa, velika obokana klet pod celo hišo), se takoj proda iz proste roke. Pojasnila daje I. Močan, Celje, Razlagova ulica 3.

Kontoristinja

s prakso, zmožna perfektno slovenščine, nemščine in deloma srbohrvaščine, slovenske in nemške stenografske ter strojepisje, išče mesto. Ponudbe se prosi na upravo lista pod »Marljiva 18.«

Realitetna pisarna
A. P. Arzenšek, Celje,
Kralja Petra cesta 22

prodaja:

Kmetsko posestvo, 15 min. od Celja, 12 oral. Din 150.000.
» » v bližini Vojnika, 7 oral. » 45.000.
» » Novočrkve 5 oral. » 20.00.
» » Laškega 6 oral. » 45.000.
» » Hrastnika 34 oral. » 120.000.

Lepa enonadstropna hiša, sredi trga, 1 uro od Celja » 150.000.
Pekarica v bližini Št. Jurja ob j. žel. » 100.000.

Vrh tega ima že več stanovanjskih in trgovskih hiš, gostiln in dr. na prodaj. Enodružinske hiše v okolici Celja in drugod v ceni od 50.000 do 125.000 Din.

AUTO

Štirisedenčni, generalno popravljen, strojna kolesa, zadnja pnevmatika, zadnja os in vretenčasti drogi (Well stange) novo, s 30 konjskimi silami, se zaradi bolezni proda za 15.000 Din. Avto se lahko uporabi tudi kot mal tovorni voz. Vpraša se Celje, Za kresijo 6.

Hišnica

samska, brez otrok, išče mesto v Celju ali bližnji okolici. Prevzame tudi obdelovanje vrta. Naslov v upravi lista.

Tri zadnje modne novosti!

Žametni klobuk, elegantna ovratna obrobka iz nojevih peres in fina cvetica za natik v poljubni modni barvi od navadne do načinejše izdelave kupite po najbolj ugodni ceni pri

46 Mary Smolniker, modistinja, 41s Celje, palača Prve hr. št. 6.

Dupujem zlato

in zlate novce, brilate in bisere po najvišji dnevni ceni.

R. Almoslechner, Prešernova ulica 1.

Šoferska šola

izobrazuje kandidate praktično in teoretično za samostalne vozače (šofere). Dame in gospodje se vsak dan sprejemajo. Pouk temeljit, uspeh siguren. Zahtevajte prospekt. Auto-škola, Zagreb, Kaptol 15. Tel. 11-95.

ZALOGA ČEVLJEV

ŠTEFAN STRAŠEK CELJE KOVAŠKA 1

promenado, družbo, ČEVLJI za sport in potovanje

ČEVLJI PO MERI, POPRAVILA HITRA IN TOČNA!

Zahvala.

Ob rani in prebridki izgubi svojega nepozabnega soproga

Franca Rojnik

posestnika v Latkovi vasi

izrekam svojo iskreno zahvalo vsem onim, ki so ga v tako obilnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno se tudi zahvaljujem č. duhovščini za spremstvo, g. dr. Tajnšku za njegov trud in lajšanje težkih muk, nadalje vsem cenj. tovarišem gasilnega društva ter sokolskemu pevkemu društvu za gulinjive žalostinke.

Št. Pavel pri Preboldu, 5. aprila 1927.

Žaluoča žena in sorodniki.

Celjska posojilnica d. d.

Stanje hranilnih vlog nad
Din 65,000.000.—
Stanje glavnice in rezerv nad
Din 4,000.000.—

v Celju

V lastni palaci Narodni dom

Sprejema hranilne vloge.
Izvršuje vse denarne, kreditne
in posojilne posle. — Kupuje
in prodaja devize in valute.

Podružnici: Maribor, Šoštanj

Franjo Dolžan, Celje

Kralja Petra cesta

Kleparstvo
in naprava strelovodov.
Pokrivanje streh in
zvonikov.

Vodovodne

inštalacije, naprava moderno-
higieničnih kopalnih sob,
klosetov in zdravstv. naprav.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršujejo točno in solidno ter po konkurenčni ceni. — Proračuni brezplačno. — Za vsa nova dela se prevzame jamstvo.

Naznanilo preselitve.

Vsem svojim cenj. strankam v Gaberju in mestu vladno naznanjam, da se **preselim** iz Gaberja v mesto na

Kralja Petra cesto
(v hiši A. Kolenc in drug.)

ter se priporočam tudi nadalje za njih nakljenost, zagotavljač točno in solidno postrežbo.

Adolf Urbančič, mesar
Celje.

Premog
zabukovški, trboveljski in
vseh drugih rudnikov dojavljaj
in dostavlja na dom v mestu
in okolici

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Čebula

holandsko zelje, krompir in salate. Preprodajalcem in trgovcem znižane cene. V provinco pošiljamo po povzetju. Zahtevajte cenik.
BLUM, Kravji Most 2, Zagreb.

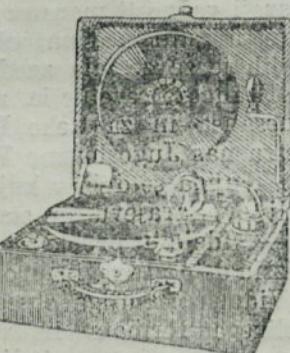
Novo za gospode in dame

došlo razno angleško in češko blago za obleke, plašče ter kostime v izredno veliki izbirki in v najmodernejših barvah v manufakturni in modni trgovini

Miloš Pšeničnik, Celje, Kralja Petra c. 5

Cene nizke! Postrežba solidna

Gramofoni in plošče

iz tovarne **Edison Bell-Penkala Ltd., His Master's Voice in „Columbia“** se dobijo proti gotovini in po zelo ugodnih obrokih v **glavnem zastopstvu**

Goričar & Leskovšek, Celje

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju

Cankarjeva ul. št. 11

priporoča svoja **izvrstna namizna ter odbrana sortimentna VINA** vseh vrst v sodih in steklenicah po zmernih cenah. Vzorci na razpolago!

Varčuj v mladosti,
da stradal ne boš
v starosti!

Popoloma varno naložite denarne prihranke pri stavbeni in kreditni zadrugi z omej. zavezo v Gaberju pri Celju

LASTNI DOM

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.
Jamstvo za vloge nad 2,000.000 Din.

Pri naložbi zneska do 50 Din se dobi nabiralnik na dom.

Iz malega raste veliko!

Pisarna v Celju, Prešernova ulica 6.

Telefon štev. 75 in 76

Podružnica

Poštni ček. rač. 10.598

Ljubljanske kreditne banke v Celju

Centrala v Ljubljani

Ustanovljena leta 1900

Podružnice

Brežice, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Pišnj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in lekoči
račun proti ugodnemu obrestovanju

Prodaja srečke državne razredne loterije.
Otvarja akreditive in izdaja kreditna pisma za tu- in inozemstvo.

Delniška glavnica in rezerve
Din 60,000.000—

Agencija Logatec.

Agencija Logatec.

Brežice, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Pišnj, Sarajevo, Split, Trst.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev,
valut in dovoljuje **vsakovrstne kredite**.